

سیدمصطفی هاشمی طبا

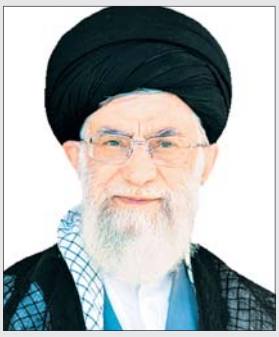
بالاخره به سلامتی، نمایندگان مجلس، وزیر امور اقتصادی و دارایی را به استیضاح و اخراج کشاندند. البته سؤال و استیضاح خود به خود امر مبارکی است، هر چند وزرا و رئیس‌جمهورها از آن کلمه‌مندند و نمایندگان همه دوره‌ها که پشتیبان دولت وقت هستند، آن را بر نمی‌تابند. طبعاً علاوه بر وضع اقتصادی، نگاه‌های سیاسی هم در استیضاح‌ها و سؤال‌ها و تحقیق و تفحص‌ها نقش مؤثری داشته است. بدیهی است در شرایط کشور ما وضع اقتصادی و به‌خصوص تورم عمدتاً ناشی از بودجه‌های انبساطی دولت و سیاست‌های ارزی است. همین امسال لایحه بودجه پیشنهادی دولت حاوی ۴۰ درصد افزایش است و جالب آنکه بودجه معاونت‌های علمی، فناوری و اقتصاد و دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری ۵۰ درصد کاهش یافته، در حالی‌که بودجه صداوسیما و برخی نهادهای غیرمؤثر بیش از ۴۰ درصد افزایش داشته است. پس آنچه در استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی مطرح است، ناشی از اقدامات همه دولت‌ها و همه مجالس است، هر چند بعید نیست وزیر حاضر هم در آن نقش داشته باشد. در این مختصر جای تحلیل لایحه بودجه و آنچه در دولت و مجلس می‌گذرد نیست و وضع فعلی اقتصاد با رفت و آمد وزرا حل نمی‌شود، بلکه همان‌طور که رئیس مجلس قبلاً گفتند، نیاز به تصمیمات بزرگ دارد و از جمله هم‌ترازی سیاست خارجی با سیاست‌های اجتماعی و اقتصادی داخلی و تنها می‌خواهیم به سیاست‌های ارزی کشور که بیشترین نقش را در تورم در طول سال‌های گذشته یعنی سال‌های تحریم و جنگ اعلام‌نشده با آمریکا و انزوای ایران داشته، بپردازیم و موضوع ارز قسمتی از تصمیمات اقتصادی است که همه ارکان حکومتی از آن مطلع بوده‌اند ولی به اجرا گذاشته شده است. در دعای شریف ندبه از قول دوستدار و منتظر واقعی حضرت امام منتظر (عج) می‌خوانیم که «آیا چشمی هست که با چشم من برای گریه همراهی کند؟»، می‌خواهیم بدانیم اگر ارز یعنی پول داغ کشور زیان داشت، آیا از سرنوشت خود و آنچه بر سر او آورده‌اند در شکایت از عوامل، جز این جمله را می‌گفت؟ سرنوشت ارز در کشور ما بسیار انگیز است. غم‌انگیز از اینکه نفهمیده‌ایم ارز چیست و غم‌انگیزتر اینکه نتوانستیم با آن رفتار معقول و مناسب داشته باشیم و به جای آنکه آن را در راه پیشرفت ایران به کار ببریم، چون فرزند ناخلف مردی ثروتمند، میراث میلیون‌ها سال گذشته را تازه‌خوری و آماده‌خوری کرده‌ایم. درست است که ریال به‌عنوان پول رایج ایران مانند هر کشور دیگر عامل مبادلات داخلی است اما ارز هر کشور عامل ارتباط اقتصادی با کشورهای دیگر و از عوامل عمده ورود دانش و فناوری برتر است، مگر آنکه ارتباط با کشورهای دیگر حسب تهاوت باشد و در این مورد نیز چون طرفین براساس واحد پول خود قیمت‌گذاری دارند، عامل واسطه‌ای برای سنجش قیمت‌های طرفین لازم است که باز هم در اینجا دلار یا یورو نوعاً مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حقیقت ارز هر کشور که به پول داغ شهرت دارد، عامل مدیریت مالی کشور در رابطه با ارتباطات اقتصادی بین‌المللی است، اما ارج و تأثیر ارز در کشور ما از نظر مسئولان همواره ناشناخته بوده و در حالی‌که ارز باید به نوسازی و پیشرفت کشور کمک کند، به‌عنوان عامل تداوم مدیریت‌ها و حفظ میز به کار رفته است و قابل توجه آنکه هیچ‌یک از مدیران بانک مرکزی در طول عمرشان نتوانسته بودند یا در مسیر سیر می‌کردند که حتی یک دلار ارز کسب‌کننده و ارز را برای درآمد ریالی دولت به کار می‌گرفتند یا در مقاطع مختلفی با سلیقه‌های متفاوت به جای مدیریت کشور سلیقه‌ای عمل می‌کردند، مثل ارز معروف به ارز جهانگیری!

پنجشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۳
۵ رمضان ۱۴۴۶
۶ مارس ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۶۷
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

شرق

روزنامه

رهبر انقلاب پس از کاشت سه اصله نهال در روز درخت‌کاری؛
نهضت ملی درخت‌کاری
جدی گرفته شود و ادامه یابد

در «شرق» امروز می‌خوانید: در گفت‌وگو با «شرق» عنوان شد: رؤیای دسترسی‌پذیری دیجیتال برای نابینایان • بحران تغییر اقلیم و ضرورت آموزش

نمایندگان مجلس بی‌توجه به منطق فعالان اقتصادی به جای تعطیلی شنبه به تعطیلی پنجشنبه رأی دادند

پنجشنبه پرماجرا

در همین زمینه: گزارش یک دندگی در بهارستان را بخوانید

گزارش تیتربیک را در صفحات ۲ و ۴ بخوانید

گفت‌وگو با شهاب حسینی و حسام فرهنگ
بازیگر و کارگردان فیلم سینمایی «رها»

درد مشترک، آدم‌ها را به هم نزدیک‌تر می‌کند

برای دیدن گفت‌وگو اینجا را اسکن کنید

این گفت‌وگو را در صفحه ۶ بخوانید. عکس: عباس کوشی، شرق

برگزیده‌ها

«شرق» از تنش دیپلماتیک در روابط ایران و ترکیه گزارش می‌دهد
رقابت منطقه‌ای یا ضرورت هم‌گرایی؟

موافقت سران کشورهای عربی با اداره غزه بدون حماس

آمریکا و اسرائیل علیه طرح مصر

پرسپولیس دریکی از دیدارهای حساس هفته بیست‌ودوم میهمان جادرمالوست

چالش بزرگ کارتال در اردکان

اهدای کتابخانه شادروان محمدامین ریاحی به کتابخانه بنیاد دائرةالمعارف اسلام

نگاه

مرگ چنین خواجه نه کاری است خرد یادداشتی از پرویز بیران

یادداشت

نگرانی‌های سبز تهران در ولیعصر

ترانه یلدا

معمار و شهرساز

هرکس به این موزوم به دیده مهر نگریسته باشد، درختانش را می‌شناسد و باغبانانش را ارج می‌دهد. در این اقلیم خشک و بیابانی درخت و سبزه عزیز است و مقدس. و در کنار هر مسجد قدیمی چناری همچون به عبادت قدم کرده و مردم را گرد خود آورده است. سنت رسیدگی و نگهداری درختان لحظه‌ای ما را ترک نکرده: از سروهای نقش‌برجسته‌های تخت و مشغول! خط طولانی پیاده‌روهای سرتاسر خیابان ولیعصر تهران را سال‌هاست چنارهایش با سایه‌های بلند خود به بهترین مکان برای گردشگری تبدیل کرده‌اند و همین خیابان است که ۱۸ کیلومتر قامت بلند شهر را از راه‌آهن تا میدان تجریش می‌پیماید با نشان سبز چنارهایش! کیست که تحمل کند مویی از سر این نماد شهر تهران کم شود؟

۱۸ کیلومتر قامت بلند شهر را از راه‌آهن تا میدان تجریش می‌پیماید با نشان سبز چنارهایش! کیست که تحمل کند مویی از سر این نماد شهر تهران کم شود؟

یادداشت

ایران امروز و چالش‌های آنومی در نظم هنجاری بین‌المللی

محمدحمودی‌کیا

ملی در خصوص اهداف و اولویت‌های منافع ملی و نیز چگونگی دستیابی به آن. در این مسیر کارآمدترین شیوه در بعد اقتصادی مستلزم اراده قوی برای فسادزدایی از ساختار بوروکراتیک کشور، انسداد مؤثر تمام روزه‌های فساد، تقویت تولید ملی، اصلاح سیاست واردات، بهره‌برداری مؤثر از ظرفیت اقتصاد دیجیتال، بسط همکاری‌های منطقه‌ای در زمینه صادرات کالا و خدمات، تقویت بخش درآمدهای غیرنفتی همچون درآمدهای ترانزیتی از طریق تکمیل زنجیره ریلی کریدور شمال جنوب، در بعد سیاسی نیازمندی کنشگری فعال و هوشمند در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی، خنثی‌سازی اهداف پروژه‌های امنیتی‌سازی یا تضعیف جلوه‌دادن ایران از طریق دیپلماسی فعال در مجامع بین‌المللی، موازنه‌سازی و هوشمندسازی کنش سیاست خارجی، تسهیل و تسریع در دستیابی به اهداف دیپلماسی اقتصادی با چنین رویه‌ها، در بعد نظامی و امنیتی، تقویت سطح آمادگی نیروهای مسلح در مواجهه با تهدیدات مختلف از برگزاری مانورهای نظامی مبتنی بر شبیه‌سازی تهدیدات احتمالی و نیز تقویت سطح دیپلماسی دفاعی و ارائه هشدارهای مستقیم و غیرمستقیم از عواقب هرگونه ماجراجویی نسبت به منافع و امنیت ملی کشور و نهایتاً در بعد اجتماعی همراهی با مردم، ترمیم شکاف دولت - ملت، بازسازی اعتماد سیاسی و ارتقای سطح سرمایه اجتماعی نظام سیاسی، تقویت سازوکارهای حمایتی از اقشار محروم، تحقق اهداف عدالت اجتماعی و مهربانی و مهرورزی با مردم هستیم که به فرموده امیرمؤمنان، علی (علیه‌السلام)، مردم ستون‌های دین هستند؛ بنابراین مادامی که نظام اسلامی مستظهر به قدرت مردمان خویش است از هر آسیب و گزند در امان خواهد بود. در پایان ذکر این نکته خالی از وجه نیست که قابل انتظار است سیاست تحریم و فشار در این دوره برآشوب به ابزاری در منازعات سیاسی و بین‌المللی تبدیل شود، چنانچه طی سالیان اخیر شاهد اعمال فشارهای بین‌المللی گسترده‌ای علیه روسیه بوده‌ایم، ولی اثرات آن بر اقتصاد ملی روسیه چندان مخرب و دردآور نبوده تا جایی که از رفتار و گفتار سیاستمداران روس چنین برمی‌آید که خود را برای یک دوره طولانی از استمرار تحریم‌ها آماده کرده‌اند.

تحولات پر دامنه و شگرف در عرصه سیاست جهانی در یک دهه اخیر و به‌طور خاص در سال‌های اخیر، نشانگر وخامت در وضعیت ثبات ترمودینامیکی نظم جهانی است؛ نظمی که با ورود پرتعداد ورودی‌های آشوب‌ساز در حال صورت‌بندی جدید و نظمی در حال تکامل است که گرایش به نوعی آنومی در ساخت هنجاری نظم مستقر خصیصه آن است. مواردی چون آغاز و تداوم جنگ روسیه علیه اوکراین؛ رشد جریان‌های راست در اروپا و گاه خیزش احزاب راست افراطی در برخی جوامع اروپایی مانند نتایج اخیر در انتخابات پارلمانی آلمان؛ مواضع غافلگیرانه و گاه خارج از عرف هنجاری و نرمال سیاست خارجی دونالد ترامپ‌ام از حمایت از دعاوی سرزمینی روسیه نسبت به نواحی اشغالی از خاک اوکراین یا آنچه درباره گرینلند، کانال پاناما، خلیج مکزیک، کانادا، به‌حاشیه‌راندن زلنسکی در مذاکرات سیاسی، طرح مهاجرت دسته‌جمعی (اخراج) فلسطینیان از غزه و... مطرح شده، همگی دلالت بر ظهور آنومی در پایه‌های هنجاری نظم جهانی بساطت دارد. باین‌همه نگارنده در این فرصت به‌دنبال طرح مسئله ایران، تهدیدهای بالقوه و نحوه مواجهه با آن درون این وضعیت آنومیک و گاه آثارشک هنجاری موجود است. چنانچه تهدیدهای مکرر نخست‌وزیر رژیم اشغالگر و چنانچه صهیونیستی دال بر تمام‌کردن کار ایران و هم‌نوایی ترامپ با آن، ضروری می‌نماید تا نسبت به این‌گونه تهدیدها با دقت بیشتر اندیشه شود، چراکه تحلیل روندهای سیاست جهانی در یک سطح کلان چنانچه برخی از نشانه‌های آن پیش‌تر ذکر شد، همگی دلالت بر تضعیف محسوس کارکردی مؤلفه‌های نظم هنجاری نهادگرایی لیبرال و در مقابل، ظهور فرهنگ‌های سیاسی چون ناسیونالیسم و بسط پایه‌های نظری واقع‌گرایی در خوانشی متفاوت و شکلی عریان دارد. در این میان، اوکراین نمونه قابل‌توجهی است، چنانچه آمریکای جمهوری خواهان در حال ارائه راهبردی کاملاً متفاوت نسبت به آمریکای دموکرات‌هاست و پیروزی احزاب محافظه‌کار مسیحی دست‌راستی در آلمان رهبر گلوبالیسم اروپایی، نشانه‌هایی جدی از ظهور روندی جدید درون بحران‌های پرشمار نظم مستقر محسوب می‌شود. در چنین هنگامه‌ای ضروری می‌نماید تا نسبت به هرگونه محرک بیرونی و ورودی آشوب‌ساز حساسیت بالاتری نشان داد و راهبردهای مواجهه‌جویانه

۳۰٪ تخفیف

شامل تمامی محصولات

کد تخفیف: norouz1404

شماره تلفن انتشارات شرق

۰۲۱۸۸۹۴۲۰۳۵

۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴